

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ การเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตอย่างมีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปฐมวัยควรได้รับการพัฒนาจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่และบุคคลในครอบครัว ทั้งด้านการเจริญเติบโตของร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และทักษะทางสังคมต่างๆ เนื่องจากช่วงปฐมวัย เป็นช่วงเวลาที่สำคัญและจำเป็นที่สุดของการพัฒนาสมอง และการวางรากฐานของการพัฒนาความเจริญเติบโตในทุกด้าน ฉะนั้นถ้าเด็กได้รับการเลี้ยงดูที่ดีและถูกต้องตามหลักจิตวิทยาและหลักวิชาการเด็กก็จะสามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ ในทางตรงกันข้ามถ้าเด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างถูกต้อง ก็จะมีผลให้การพัฒนาในด้านต่างๆ ไม่ดีเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชนบท เนื่องจากวัยแรงงานมีการเคลื่อนย้ายไปทำงานในเมือง ปล่อยให้ลูกหลานต้องอยู่ในความดูแลของปู่ย่าตายาย ปัจจุบันครอบครัวไทยเป็นครอบครัวเดี่ยวเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ปกครองต้องให้เด็กอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกลางวันมากขึ้น (สถิติสำนักงานส่งเสริมสุขภาพ, 2546) ซึ่งบางรายจำเป็นต้องหาสถานที่ที่จะช่วยดูแลลูกหลานของตนให้เติบโตอย่างปลอดภัย มีพัฒนาการที่เหมาะสม ดังนั้นศูนย์เด็กเล็กหรือสถานรับเลี้ยงเด็กจึงเป็นทางเลือกสำหรับพ่อแม่ และเปรียบเสมือนเป็นบ้านที่สองของเด็ก ซึ่งเห็นได้จากจากข้อมูลการสำรวจสภาวะสุขภาพคนไทยเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก พ.ศ. 2539-2540 พบว่ามีถึงร้อยละ 37.3 ของเด็กปฐมวัยได้รับการเลี้ยงดูในสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันหรือศูนย์เด็กเล็ก (จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ, 2543)

ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือสถานรับเลี้ยงเด็กที่มีมาตรฐาน จึงสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะช่วยเลี้ยงดูเด็กให้มีพัฒนาการที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัย ศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานย่อมส่งผลให้เด็ก ได้รับการส่งเสริมให้มีสุขภาพดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้และอยู่อาศัย ตลอดถึงได้รับการปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพ และพฤติกรรมอนามัยอย่างเหมาะสม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี เด็กจะได้เติบโตเป็นประชากรที่มีคุณค่าสำหรับประเทศในอนาคต เพราะในช่วง

วัยดังกล่าวร่างกาย โดยเฉพาะระบบประสาทและสมองกำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมากกว่าวัยอื่น ถ้าขาดการเอาใจใส่เลี้ยงดู ขาดสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะทำให้ขาดสัญญาณประสาทสัมผัส ที่จะไปกระตุ้นให้ระบบประสาทที่กำลังเจริญเติบโตทำงานได้อย่างสมบูรณ์ ส่งผลต่อความสามารถและบุคลิกภาพของเด็กตลอดชีวิต การขาดเซซเมื่อเด็กเติบโตหรือเป็นผู้ใหญ่ได้ผลไม่ดีเท่ากับการเลี้ยงดูในวัยเด็ก (นิตยา คชภักดี, 2531) เห็นได้จาก จากผลการวิจัยเรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลวังผาง จังหวัดลำพูน ของกาญจนา เลิศวุฒิ (2544) พบว่า เด็กที่ได้รับดูแลจากศูนย์เด็กเล็กสามารถช่วยตนเองได้ดีในกิจวัตรประจำวัน เช่น ล้างหน้า แปรงฟัน รับประทานอาหารเองได้ รู้จักเก็บของใช้ ปรับตัวเข้ากับเพื่อน ไม่ติดพ่อแม่ ไม่ดื้อ มีระเบียบวินัย สุขภาพดีขึ้น และเจริญเติบโตตามเกณฑ์ ได้รับอาหารเสริมครบถ้วนเพิ่มขึ้น และจากการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ ในจังหวัดตรัง สดุด พัทลุง และสงขลา ของ โสภิตา สุขจรุง (2547) พบว่า เด็กที่ถูกเลี้ยงดูในศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานมีพัฒนาการการเจริญเติบโตในเกณฑ์ปกติ ของเด็กผู้ชาย ร้อยละ 68.2 เด็กหญิง ร้อยละ 72.8 จะเห็นได้ว่า ศูนย์เด็กเล็กที่ดีได้มาตรฐานครบย่อมส่งผลต่อพัฒนาการที่ดีของเด็กได้ ซึ่งศูนย์เด็กเล็กที่ได้มาตรฐาน ควรมีคุณสมบัติในด้านต่างๆ คือ 1) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ 2) ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 3) ด้านบริการอาหารสะอาด ปลอดภัย 4) ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาด ปลอดภัย 5) ด้านบุคลากรที่เหมาะสมเพียงพอ 6) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีต่างๆ (กรมอนามัย, 2546) การมีส่วนร่วมของภาคีต่างๆ เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งคุณสมบัติ ในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ เนื่องจากการมีส่วนร่วมถือเป็นหัวใจของการพัฒนา

ประเทศไทยได้เห็นความสำคัญของศูนย์เด็กเล็กที่มีคุณภาพดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี จึงมีนโยบายพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์หลักทั้งหมด 10 แผน ซึ่งหนึ่งในแผนยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญแผนหนึ่ง คือ แผนยุทธศาสตร์ด้านการวางแผนการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ซึ่งมีแนวทางสนับสนุนการขยายบทบาทของสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย โดยให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ และเฝ้าระวังการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542) โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และการทำงานแบบบูรณาการในการกำหนดทิศทางงานศูนย์เด็กเล็กนอกระบบของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีศูนย์อนามัยและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้ประสานงาน ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ และต้องสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นให้ถูกสุขลักษณะ และเผยแพร่วิชาความรู้แผนใหม่แก่ผู้ปกครองและชุมชน เน้นให้ผู้ปกครองได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็ก และเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาเด็กด้วย โดยให้องค์กรท้องถิ่นเป็นหลักและ

สาธารณสุขเป็นผู้ประสาน (กรมอนามัย, 2546) ซึ่งทั้งภาครัฐ องค์กรท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน ต้องทำงานประสานและเกื้อหนุนกันในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ จึงจะทำให้ศูนย์เด็กได้มาตรฐานตามเกณฑ์พัฒนาศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ โดยเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เด็กเล็กและใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กกรรมการศูนย์เด็กเล็ก กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งสามารถให้การสนับสนุน ทั้งด้านเวลา ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการ ตั้งแต่ร่วมคิด วางแผนตัดสินใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้เกิดความร่วมมือของชุมชนอย่างดี อีกทั้งยังมีลักษณะความสัมพันธ์ทางเครือญาติ จึงง่ายต่อการร่วมมือ (อคิน ระพีพัฒน์, 2527)

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยบริหารจัดการและกำกับดูแลศูนย์เด็กเล็กให้มีมาตรฐาน ซึ่งเห็นได้จากการศึกษาของ โสภิตา สุขจรุง และคณะ (2547) เรื่องการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ พบว่า ภาควิชาเครือข่าย ที่มีส่วนร่วมในดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ ได้แก่ กรรมการพัฒนาเด็กได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองเด็ก และผู้นำชุมชน ร้อยละ 74.5 มีส่วนร่วมในการประชุมร่วมกับผู้ดูแลเด็ก ร้อยละ 73.5 มีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็ก ส่วนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขร้อยละ 66.7 มีส่วนร่วมในการตรวจสุขภาพเด็ก และร้อยละ 63.3 มีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการเด็ก และจากการศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลวังม่วง จังหวัดลำพูนของ กาญจนา เลิศวุฒิ (2544) พบว่า การบริหารจัดการของผู้ดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่จัดอยู่ในรูปของคณะกรรมการที่คัดเลือกจากตัวแทนองค์กรต่างๆ ในชุมชน ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินการ ตั้งแต่การตัดสินใจ การจัดกิจกรรม รับผิดชอบต่อชนและการประเมินผล จัดทำรายงานความก้าวหน้า ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขปัญหา การสร้างขวัญกำลังใจ ทำให้เด็กในศูนย์เด็กมีสุขภาพดีขึ้น และเจริญเติบโตตามเกณฑ์ ได้รับอาหารเสริมครบถ้วนเพิ่มขึ้น และจากการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ของปรเมษฐ์ กิ่งไก่อ (2545) พบว่า ระยะเวลาที่ร่วมดำเนินงานในศูนย์เด็กเล็ก ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข องค์กรบริหารส่วนตำบล อสม. ผู้นำชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กนอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาของพิมพา พัชรพรรณสกุล และคณะ (2547) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ พบว่า การดำเนินงานของผู้ดูแลเด็กและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กนอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะประเด็นการเฝ้าระวังการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็กของผู้ดูแลเด็ก และการสร้างความร่วมมือกับชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กนอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าทั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กหลายประการ ได้แก่ การบริหารจัดการตั้งแต่การตัดสินใจ จัดทำรายงานความก้าวหน้า ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขปัญหา การดำเนินงานในศูนย์เด็กเล็กมี สุขภาพดี และพัฒนาสิ่งแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก และการประเมินผล ดังนั้นการมีส่วนร่วมต้อง ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การค้นหาปัญหาโดยกำหนดสาเหตุของปัญหา จัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา และหาทางแก้ไขปัญหา 2) การตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของ โครงการ กำหนดวิธีการ และแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่ง ทรัพยากรที่จะใช้ 3) การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วน ร่วมในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วม บริหารงานประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก และ 4) การประเมินผลงาน ของกิจกรรมการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้าร่วมประเมินว่า การพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้น สำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด ซึ่งในการประเมินอาจปรากฏในรูปของการประเมินก้าวหน้าเป็น ระยะๆ หรือกระทำในรูปของการประเมินผลรวม ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวบยอด (อภินิ ระพิพัฒน์, 2527) นอกจากนี้บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กน่ายุค คือ สนับสนุนให้มีการระดมการมี ส่วนร่วมจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการและร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อบริหาร จัดการให้เป็นศูนย์เด็กเล็กน่ายุคตามเกณฑ์มาตรฐาน การจัดทำแผนปฏิบัติงาน และวิธีการใช้ งบประมาณ รวบรวมจัดทำทะเบียนข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้เป็น ปัจจุบัน พัฒนาบุคลากรในการเลี้ยงดูเด็ก ด้านวิชาการ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน กิจกรรมต่างๆ ในศูนย์เด็กเล็ก และร่วมประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (กรมอนามัย, 2546)

ปัจจุบันศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานทั้งประเทศมี 12,186 แห่ง จากศูนย์เด็กทั้งหมด จำนวน 16,776 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 72.93 (สำนักงานอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย, 2548) ซึ่งในปี พ.ศ.2548 กระทรวงสาธารณสุข มีเป้าหมายให้มีศูนย์เด็กเล็กผ่านเกณฑ์มาตรฐานเป็นศูนย์เด็กเล็กน่ายุค อยู่ ระดับพื้นฐาน ร้อยละ 100 ระดับดีและระดับดีมากรวมกัน ร้อยละ 30 สำหรับผลการดำเนินงาน ของศูนย์เด็กเล็กอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ปี 2548 มีศูนย์เด็กเล็กทั้งหมดจำนวน 39 แห่ง ไม่ผ่าน เกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 1 แห่ง (ร้อยละ 2.56) และมีศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน ทั้งหมด 38 แห่ง (ร้อยละ 97.44) โดยเป็นศูนย์เด็กเล็กที่อยู่ในเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 18 แห่ง (ร้อยละ 46.15) ระดับดีมากจำนวน 8 แห่ง (ร้อยละ 20.51) และระดับดี จำนวน 12 แห่ง (ร้อยละ 30.77) รวมที่อยู่ใน

ระดับดีและดีมาก จำนวน 20 แห่ง (ร้อยละ 51.28) ซึ่งจะเห็นว่าศูนย์เด็กเล็กของอำเภอแม่ทะผ่านเกณฑ์ระดับดีมากและดี มากกว่าเป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ทะ, 2548)

ดังนั้นในฐานะเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับอำเภอ ซึ่งทำงานรับผิดชอบงานศูนย์เด็กเล็กในอำเภอแม่ทะจังหวัดลำปาง จึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่มีส่วนร่วมดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ ว่ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ศูนย์เด็กเล็กในอำเภอแม่ทะ ผ่านเกณฑ์การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ ในระดับดีและระดับดีมาก ถึงร้อยละ 51.28 เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่ในการดูแลศูนย์เด็กเล็กที่อื่นๆ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ที่ดียิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กน่ายู่
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กน่ายู่

3. คำถามการศึกษา

1. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง เป็นอย่างไร
2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง หรือไม่อย่างไร

4. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จำนวน 38 แห่ง ที่ได้รับการประเมินผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน

ศูนย์เด็กเล็ก ปี 2548 เป็นศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน ทั้งหมด 38 แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์เด็กเล็กที่อยู่ในระดับพื้นฐาน จำนวน 18 แห่ง และระดับดีมากจำนวน 8 แห่ง และระดับดี จำนวน 12 แห่ง

5. คำจำกัดความในการศึกษา

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็ก และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมตั้งแต่การร่วมคิดค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหา วางแผนแก้ไขปัญหา ดำเนินการแก้ไขปัญหา และประเมินผล

ศูนย์เด็กเล็กนออยู่ หมายถึง ศูนย์เด็กเล็กในอำเภอแม่ทะที่รับเลี้ยงเด็ก อายุ 0-6 ปี ในอำเภอแม่ทะจังหวัดลำปาง ผ่านการรับรองเกณฑ์มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กนออยู่ของกระทรวงสาธารณสุขในปี 2548 จำนวน 38 แห่งจำนวนเป็นศูนย์ที่อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก 8 แห่ง ระดับดี 12 แห่ง ระดับพื้นฐาน 18 แห่ง

การดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กนออยู่ หมายถึง การที่ศูนย์เด็กเล็กมีกิจกรรมในด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านบริการอาหารสะอาดและปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย ด้านบุคลากร และการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของศูนย์เด็กเล็กนออยู่